

f) Vymezení cílových charakteristik krajiny

- (21) Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje vymezuje pro zachování a rozvoj hodnot vzniklých spolupůsobením přírodních a lidských vlivů, jejichž výsledkem je jedinečný krajinný ráz, tyto oblasti a podoblasti:

Kód	Oblast krajinného rázu	Podoblast krajinného rázu	Zasahuje do území obcí
1	Krkonoše		Černý Důl, Dolní Dvůr, Dolní Lánov, Horní Maršov, Janské Lázně, Lánov, Malá Úpa, Mladé Buky, Pec pod Sněžkou, Rudník, Strážné, Svoboda nad Úpou, Špindlerův Mlýn, Trutnov, Vrchlabí, Žacléř
2	Broumovsko	2a – Broumovská kotlina	Božanov, Broumov, Hejtmánkovice, Heřmánkovice, Hynčice, Jetřichov, Křinice, Martínkovice, Meziměstí, Otovice, Šonov, Verněřovice
		2b – Policko	Adršpach, Bezděkov nad Metují, Božanov, Bukovice, Česká Metuje, Hronov, Chvaleč, Jetřichov, Jívka, Křinice, Machov, Martínkovice, Meziměstí, Police nad Metují, Radvanice, Stárkov, Suchý Důl, Teplice nad Metují, Velké Petrovice, Verněřovice, Vysoká Srbská, Žďár nad Metují
		2c - Žacléřsko - Jestřebí hory	Batňovice, Bernartice, Červený Kostelec, Hronov, Chvaleč, Jívka, Královec, Lampertice, Machov, Malé Svatoňovice, Radvanice, Rтынě v Podkrkonoší, Stárkov, Suchovršíce, Trutnov, Velké Svatoňovice, Vysoká Srbská, Zlatá Olešnice, Žacléř, Žďárky
3	Podkrkonoší		Batňovice, Bílá Třemešná, Bílé Poličany, Borek, Borovnice, Borovnička, Brzice, Černá, Černý Důl, Červená Hora, Červený Kostelec, Česká Skalice, Dolany, Dolní Branná, Dolní Brusnice, Dolní Kalná, Dolní Lánov, Dolní Olešnice, Doubravice, Dřevěnice, Dubenec, Dvůr Králové nad Labem, Hajnice, Pavlovice, Heřmanice, Horní Brusnice, Horní Kalná, Horní Olešnice, Hořenice, Hoříčky, Hostinné, Hřibojedy, Choteč, Chotěvice, Choustníkovo Hradiště, Chvalkovice, Klášterská Lhota, Kocbeře, Kohoutov, Kuks, Kunčice nad Labem, Lánov, Lanžov, Lázně Běláhrad, Lhota pod Hoříčkami, Libňatov, Libotov, Litíč, Litoboř, Lužany, Maršov u Úpice, Mezilesí, Miletín, Mladé Buky, Mostek, Nemojov, Nová Paka, Pecka, Pilníkov, Prosečné, Radim, Rohoznice, Rokytňany, Rтынě v Podkrkonoší, Rudník, Slatina nad Úpou, Soběraz, Stanovice, Stará Paka, Staré Buky, Studnice, Suchovršíce, Svoboda nad Úpou, Tetín, Trotina, Trutnov, Třebihošť, Úbislavice, Úhlejev, Úpice, Velké Svatoňovice, Velký Třebešov, Vestec, Vídochov, Vítězná, Vlčice, Vlčkovice v Podkrkonoší, Vrchlabí, Vřesník, Zábřezí-Řečice, Zaloňov, Zdobín, Žernov
4	Náchodsko		Červený Kostelec, Dolní Radechová, Horní Radechová, Hronov, Kramolna, Náchod, Rтынě v Podkrkonoší, Studnice, Velké Poříčí, Vysokov, Zábrodí, Žďárky

Kód	Oblast krajinného rázu	Podoblast krajinného rázu	Zasahuje do území obcí
5	Český ráj		Brada-Rybníček, Bukvice, Dílce, Dolní Lochov, Holín, Jičín, Jinolice, Kbelnice, Kněžnice, Kyje, Libošovice, Libuň, Markvartice, Mladějov, Ohařice, Osek, Ostružno, Podhradí, Podůlší, Radim, Samšina, Soběraz, Sobotka, Střevač, Újezd pod Troskami, Valdice, Veliš, Zámostí-Blata, Železnice
6	CidliNSko		Babice, Bačalky, Barchov, Bašnice, Benátky, Bílé Poličany, Bílsko u Hořic, Boháňka, Boharyně, Brada-Rybníček, Březina, Bříšřany, Bukvice, Butoves, Bystřice, Cerekvice nad Bystřicí, Černožice, Červená Třemešná, Češov, Čistěves, Dětenice, Dobrá Voda u Hořic, Dobřenice, Dohalice, Dolní Lochov, Dolní Přím, Doubravice, Dřevěnice, Dubenec, Habřina, Hlušice, Hněvčeves, Holín, Holohlavy, Holovousy, Hořice, Hořiněves, Hradec Králové, Hrádek, Hřibojedy, Humburky, Hvězdnice, Chlumeck nad Cidlinou, Cholenice, Chomutice, Choteč, Chudenice, Chyjice, Jeřice, Jičín, Jičíněves, Kacákova Lhota, Káranice, Kbelnice, Klamoš, Kobylice, Konecchlumí, Kopidlno, Kosice, Kosičky, Kostelec, Kovač, Kozojedy, Králíky, Kratonohy, Kuks, Kunčice, Lanžov, Lázně Bělohrad, Lhota pod Libčany, Libáň, Libčany, Lískovice, Lišice, Litíč, Lodín, Lochenice, Lovčice, Lukavec u Hořic, Lužany, Lužany, Lužec nad Cidlinou, Markvartice, Máslojedy, Měník, Miletín, Milovice u Hořic, Mlátovice, Mlékosrby, Mokrovousy, Myšřeves, Mžany, Nedělišřě, Nechanice, Nemyčeves, Nepochisy, Nevratice, Nové Město, Nový Bydžov, Obědovice, Ohařice, Ohaveč, Ohnišřany, Olešnice, Osek, Osice, Osičky, Ostroměř, Ostružno, Petrovice, Petrovičky, Písek, Podhorní Újezd a Vojice, Podhradí, Prasek, Praskačka, Předměřice nad Labem, Převýšov, Pšánky, Puchlovice, Račice nad Trořinou, Radíkovice, Radim, Radostov, Rašín, Rohoznice, Rokytňany, Roudnice, Rožnov, Sadová, Sběř, Sedlišřě, Sekeřice, Sendražice, Skřivany, Slatiny, Slavhostice, Sloupno, Smidary, Smiřice, Sobčice, Soběraz, Sobotka, Sověřice, Stará Voda, Staré Hrady, Staré Místo, Staré Smrkovice, Starý Bydžov, Štěžery, Strahov, Střevač, Šřezetice, Sukorady, Svatojanský Újezd, Svěří, Syrovátka, Šaplava, Šárovcová Lhota, Těchlovice, Tetín, Trotina, Třebnouševes, Třesovice, Třřěnice, Tuř, Údrnice, Úlibice, Urbanice, Valdice, Velichovky, Veliš, Velký Vřešřov, Vilantice, Vinary, Vitiněves, Volanice, Vrbice, Vrchovnice, Vřšce, Vřesník, Vřestary, Vysoké Veselí, Zachrašřany, Zaloňov, Zdechovice, Zelenecká Lhota, Železnice, Žeretice, Žlunice

Kód	Oblast krajinného rázu	Podoblast krajinného rázu	Zasahuje do území obcí
7	Mladoboleslavsko		Bačalky, Běchary, Budčeves, Dětenice, Cholenice, Kopidlno, Libáň, Rokytňany, Sedliště, Slavhostice, Staré Hradý, Údrnice, Vršce, Zelenecká Lhota, Židovice, Žlunice
8	Královéhradecko		Černilov, Černožice, Holohlavy, Hradec Králové, Jaroměř, Ločenice, Praskačka, Předměřice nad Labem, Rasošky, Skalice, Smiřice, Smržov, Vlkov, Vysoká nad Labem
9	Opočensko		Bílý Újezd, Blešno, Bohuslavice, Bolehošť, Byzhradec, Častolovice, Černčice, Černíkovice, Černilov, Černožice, Česká Skalice, České Meziříčí, Čestice, Divec, Dobruška, Dolany, Habřina, Heřmanice, Holohlavy, Hořenice, Hradec Králové, Hřibiny-Ledská, Chlístov, Chvalkovice, Jaroměř, Jasenná, Jeníkovice, Jílovice, Králova Lhota, Kramolna, Kuks, Kvasiny, Ledce, Lejšovka, Libel, Libníkovice, Librantice, Libřice, Lično, Litíč, Lukavice, Nahořany, Náchod, Nové Město nad Metují, Nový Ples, Očelice, Olešnice, Opočno, Podbřezí, Pohoří, Provodov-Šonov, Přepychy, Přibyslav, Rasošky, Rohenice, Rožnov, Rychnov nad Kněžnou, Rychnověk, Říkov, Semechnice, Skalice, Skuhrov nad Bělou, Slavětín nad Metují, Smržov, Solnice, Studnice, Synkov-Slemeno, Šestajovice, Trnov, Třebechovice pod Orebem, Třebešov, Týniště nad Orlicí, Val, Velichovky, Velká Jesenice, Velký Třebešov, Vestec, Vlkov, Voděradý, Vršovka, Výrava, Vysokov, Vysoký Újezd, Zaloňov, Žernov
10	Třebechovicko		Albrechtice nad Orlicí, Běleč nad Orlicí, Blešno, Bolehošť, Borohrádek, Borovnice, Častolovice, Černná nad Orlicí, Čestice, Hradec Králové, Jeníkovice, Kostelec nad Orlicí, Kostecké Horky, Krchleby, Ledce, Lhoty u Potštejna, Lípa nad Orlicí, Nová Ves, Olešnice, Svídnice, Třebechovice pod Orebem, Týniště nad Orlicí, Vysoká nad Labem, Zdelov, Žďár nad Orlicí
11	Orlicko	11a – Orlické hory	Bartošovice v Orlických horách, Deštné v Orlických horách, Dobré, Kounov, Liberk, Olešnice v Orlických horách, Orlické Záhoří, Rokytnice v Orlických horách, Říčky v Orlických horách, Sedloňov, Zdobnice
		11b - Podorlicko	Bačetín, Bílý Újezd, Bohdašín, Borová, Bystré, Česká Černná, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobruška, Dobřany, Chlístov, Janov, Javornice, Jestřebí, Kounov, Kvasiny, Liberk, Libchyně, Lukavice, Mezilesí, Náchod, Nové Město nad Metují, Nový Hrádek, Ohnišov, Olešnice v Orlických horách, Osečnice, Pěčín, Podbřezí, Provodov-Šonov, Přibyslav, Rokytnice v Orlických horách, Rychnov nad Kněžnou, Sedloňov, Sendraž, Skuhrov nad Bělou, Slatina nad Zdobnicí, Slavoňov, Sněžné, Val, Zdobnice

Kód	Oblast krajinného rázu	Podoblast krajinného rázu	Zasahuje do území obcí
12	Vamberecko		Borovnice, Častolovice, Doudleby nad Orlicí, Chleny, Jahodov, Javornice, Kostelec nad Orlicí, Krchleby, Lhoty u Potštejna, Liberk, Lukavice, Lupenice, Pěčín, Polom, Potštejn, Proruby, Rokytnice v Orlických horách, Rybná nad Zdobnicí, Rychnov nad Kněžnou, Slatina nad Zdobicí, Svídnice, Synkov-Slemeno, Tutleky, Vamberk, Vrbice, Záměl

V rámci oblastí a podoblastí krajinného rázu se stanovují tyto cílové charakteristiky jednotlivých oblastí se shodným typem krajiny:

Horské krajiny při horní hranici lesa

Zahrnují území ležící v 8. vegetačním stupni a v polohách vyšších vegetačních stupňů, tedy nejvyšší polohy kraje. Přirozený pokryv nad horní hranicí lesa tvoří porosty kosodřeviny, keřů, zakrslých smrčů a přirozené vysokohorské bezlesí. V nejvyšších partiích se objevuje i holá půda, kameny nebo obnažené skály. Specifické pro tento typ krajiny jsou i klimaticky podmíněné tzv. polygonální půdy. Dolní hranice tohoto krajinného typu je vymezena klimaticky podmíněnou přítomností souvislejších stromových porostů.

Využitelnost těchto krajiny pro zemědělství či lesnictví je velmi malá, a jedná se tak o nejméně člověkem ovlivněný typ krajiny u nás. V minulosti však byla i zde lidskými zásahy zvýšena výměra bezlesí na úkor kosodřeviny nebo lesa. V současné době jsou nejvýznamnější přímé lidské zásahy spojeny s cestovním ruchem (hotely, lanovky, sjezdovky a jejich příjezdové cesty, turistické stezky apod.). Jejich vliv je o to nebezpečnější, že ekologická stabilita horských bezlesých společenstev je přirozeně velmi křehká.

Krajina je zde polootevřená až otevřená. Tento typ krajiny je v kraji zastoupen málo, pouze v nejvyšších polohách Krkonoš, je ale natolik odlišný a specifický, že je vymezen samostatně.

Lesní krajiny

Lidskými zásahy méně pozměněný, vzácně až přírodní, typ krajiny. Lesní krajiny jsou charakteristické velkou převahou lesních porostů, lesy zabírají přes 70 % plochy. Nezáleží přitom na jejich druhovém složení. Rozpětí antropogenního ovlivnění kolísá od jehličnatých monokultur přizpůsobených mechanizaci lesních prací až po přirozené lesní porosty, nacházející se převážně na extrémních stanovištích a horských svazích.

Lesy se zachovaly převážně na půdách nevhodných pro zemědělství. Ve vyšším a členitějším území, pro zemědělství méně vhodném, již lesy převažují.

Jádrem každé lesní krajiny je větší lesní celek. Lesní krajiny někdy zahrnují i menší nelesní enklávy v podobě sídel, zemědělských ploch, vodních ploch, komunikací atd. Jedná se však o menší, izolované a lesem zpravidla zcela obklopené plochy. Lesní krajiny jsou charakteristické pohledovou uzavřeností.

V důsledku různorodých fyzickogeografických podmínek (půd, klimatu, georeliéfu) jsou přirozené lesy tvořeny mozaikou různých lesních typů, jež se v terénu zákonitě střídají. Tato mozaika však byla většinou setřena lesním hospodařením zaměřeným na pěstování jehličnatých monokultur. Ty dnes tvoří tři čtvrtiny lesů. Pouze místy, zejména na extrémních stanovištích, se vyskytují přírodně blízké porosty, z části ponechané samovolnému vývoji.

Lesozemědělské krajiny

Jedná se o přechodný krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinnou vegetací kolísá mezi 10 % až 70 %. Jsou to polohy zemědělsky méně úrodné či stanovištně abnormálně pestré.

Z hlediska druhové rozmanitosti patří lesozemědělské krajiny mezi bohaté. Nacházejí se zde druhy vázané na lesní prostředí i na nelesní stanoviště a celá škála biotopů.

Krajiny tvoří mozaika lesních a zemědělských ploch, jejichž vzájemný poměr je lokálně velmi proměnný (místa převažují lesní, místa nelesní formace). Lesozemědělské krajiny zahrnují i menší vodní plochy, území vesnic a ostatní plochy.

Ze zemědělských kultur převažují pole, v podhorských oblastech se významně uplatňují louky a pastviny s různou intenzitou hospodářského využití. V teplejších oblastech se místy uplatňují i intenzivní ovocné sady.

Naprostá většina lesů je intenzivně hospodářsky využívána a převažují v nich stanovištně nepůvodní druhy jehličnanů. Významným refugiem stanovištně původních druhů je, kromě zbytků přirozených lesů, rozptýlená vegetace v krajině. Krajiny mají charakter převážně polootevřený. Na území Královéhradeckého kraje převažují.

Zemědělské krajiny

Zemědělské krajiny jsou krajiny silně pozmeněné zemědělstvím. Jejich využití je však stále velmi závislé na přírodních podmínkách. Původní vegetační pokryv (zpravidla les) byl ve většině zemědělských krajin nahrazen kulturními biotopy (pole, louky, pastviny, ovocné sady, vesnická sídla). Zemědělské krajiny tedy tvoří především bezlesé formace. Biotopy zemědělské krajiny podmíněné činností člověka by po jejím ukončení zanikly. Jejich vznikem a dlouhodobým udržováním se však výrazně zvýšila druhová biodiverzita krajiny.

Zemědělské krajiny jsou minimálně z 90 % tvořeny výše zmíněnými zemědělskými biotopy. Nedílnou součástí zemědělské krajiny jsou i vesnická sídla a dále plochy porostlé dřevinnou vegetací, tj. háje, skupinky dřevin, solitéry a liniové porosty (větrolamy, břehové porosty, porostlé meze a kamenice, aleje u cest apod.).

Ze zemědělských kultur výrazně převládá orná půda. V podhorských oblastech se významněji uplatňují i trvalé travní porosty (louky a pastviny). Intenzita zemědělského využití kolísá od intenzivního využití velkých polí a sadů po extenzivně využívané či přírodě blízké využívání luk, pastvin a sadů. Krajiny mají charakter otevřený. Převažují v jihozápadní polovině Královéhradeckého kraje.

Krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch

Jsou charakteristické výrazným zastoupením vodních ploch. Charakter a způsob využití krajiny v okolí vodních ploch je zpravidla totožný s lesozemědělskými krajinami, odlišný je vyšší podíl mokřadních společenstev a rákosin. Vybudování každé významnější vodní plochy je významným zásahem do přírodního prostředí a vede k likvidaci původních společenstev. Vodní plocha, je-li vhodně uspořádána, se však postupem času začlení do okolní krajiny a je osídlena vodními a mokřadními společenstvy. Přiměřeně velká a vhodně využívaná vodní nádrž se tak postupem času stává obohacením krajiny.

Krajiny urbanizované

Pro urbanizovanou krajinu je charakteristická výrazná převaha zástavby nad přírodními složkami.

V urbanizovaných krajinách je třeba přírodním složkám věnovat mimořádnou pozornost.

Krajiny izolovaných kuželů

Izolované kužele mají převážně okrouhlý tvar, zahrnují strmý vrchol i mírnější úpatí. Zpravidla vystupují z běžného reliéfu pahorkatin s plochými temeny. Velkou většinou jsou tvořeny neovulkanickými kužely - lakolity vypreparovanými z okolních měkkých hornin.

Tato krajina je charakteristická pro severozápadní část území kraje v okolí Jičína, zvanou Český ráj. Výjimečný je svorový vrchol Sněžky v Krkonoších. Příkré svahy sopečných kuželů

jsou převážně zalesněné a nevhodné k zástavbě. Převažuje protierozní a půdoochranná funkce lesních porostů.

Krajiny skalních měst

Krajiny skalních měst jsou tvořeny tektonicky zdviženými a rozpukanými pískovci rozčleněnými následnou hloubkovou erozí vodních toků. Charakteristický je reliéf skalních věží, stěn a skalních soutěsek, kaňonů. Krajiny skalních měst jsou typické členitým reliéfem s převýšením 75 - 250 m.

Tato krajina je na území kraje zastoupena v jeho severozápadní části v okolí Jičína, a v broumovském výběžku. Jedná se o specifická, velmi hodnotná a atraktivní území, kde se doporučuje velmi přísná ochrana a zásahy je vhodné omezit na minimum. Převažuje protierozní a půdoochranná funkce lesních porostů.

Pro celé území kraje se k zachování charakteristických rysů jednotlivých oblastí se shodným typem krajiny stanovují tyto obecné zásady:

Zemědělskou krajinu členit (ale neuzavírat) rozptýlenou zelení, umožňující průhledy krajinou pro zvýraznění její hloubky nebo různých dominant.

Nevytvářet nová urbanizovaná území.

Vymezení oblastí se shodným krajinným typem v rámci oblastí a podoblastí krajinného rázu na území Královéhradeckého kraje je znázorněno ve výkrese č. I.2.c. **Výkres oblastí se shodným krajinným typem.**